

สรุปสาระสำคัญ
การปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “นโยบายการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็ง”
เนื่องในงานวันครบรอบ ๔๕ ปี คล้ายวันก่อตั้งกลุ่มเกษตรกร
วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ณ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) ได้เป็นประธานกล่าวเปิดงานวันครบรอบ ๔๕ ปี คล้ายวันก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรและปาฐกถาพิเศษ สรุปได้ว่า กลุ่มเกษตรกรก่อตั้งมาเป็นเวลานานกว่า ๔๕ ปี มีความคืบหน้าของการดำเนินงาน มีการพัฒนาของกลุ่มที่เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคงสังคมและสภาพแวดล้อม ทำให้ต้องกลับมาคิดว่า จะทำการเกษตรแบบเดิมได้หรือไม่ โดยเฉพาะผู้นำกลุ่ม ต้องมีการปรับเปลี่ยนความคิดและร่วมกันทำงานจากกลุ่ม ด้านการเกษตรประเทศไทยมีความได้เปรียบกว่าประเทศใกล้เคียง ทั้งในเรื่องของภัยธรรมชาติที่น้อยกว่า มีองค์ความรู้ที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน มีที่ดินที่เหมาะสมทำการเกษตร พื้นที่ดินที่เหมาะสม คนก็ดีและมีหน่วยงานที่รับผิดชอบจำนวนมากแต่เกษตรกรยังยากจนอยู่

นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่กำหนดให้เกษตรกรทำการเกษตรที่มีเป้าหมายชัดเจน อยู่ด้วยความภาคภูมิใจในอาชีพการเป็นเกษตรกร ทำการเกษตรที่มีต้นทุนต่ำ ผลผลิตที่สูงขึ้นในพื้นที่เท่าเดิม เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ คือ ต้นทุนต่ำ ผลผลิตสูง (ต้องดูว่าพื้นที่เหมาะสมกับการทำเกษตรหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้อง ต้องมีการปรับเปลี่ยน) และขณะเดียวกันขายได้ราคาที่ดี (ต้องรู้ว่าคนที่ซื้อ จะกิน อยากรับอะไร อยากรับอะไร) ให้มีความสำคัญกับคนรุ่นใหม่ ส่งเสริมให้มีความรู้ แล้วกลับมาทำการเกษตรโดยการสร้างกลุ่ม Smart farmer และ Young smart farmer

การทำเกษตรไม่ได้ยากจนเสมอไป ต้องทำการเกษตรให้ถูกต้องเหมาะสมกับความต้องการในปัจจุบัน สามารถใช้แผนที่เกษตร (Agri-map) เป็นเครื่องมือทำการเกษตร ต่อไปการที่จะทำแบบไหนให้สามารถเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนได้ เครื่องมือที่ง่ายที่สุดคือการรวมกลุ่มทำ แล้วต้องกำหนดแผนการเป้าหมายที่ชัดเจน เป็นการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและเชื่อมโยงกับภาครัฐเพื่อสนับสนุนเพิ่มเติม

น้ำมีความสำคัญในการทำเกษตร ซึ่งรัฐบาลนี้สามารถเพิ่มปริมาณน้ำในประเทศเทียบเท่าเกือบสิบปีของรัฐบาลที่ผ่านมา และในปี ๒๕๖๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำของประเทศ จะพยายามให้น้ำเพิ่มมากขึ้นทั้งในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทาน

การใช้เทคโนโลยี การใช้เครื่องมือช่วยทำการเกษตรตัวอย่างเช่น การทำนาเปลี่ยนจากนาหว่านเป็นนาหยอดซึ่งเป็นการลดต้นทุนเมล็ดพันธุ์เหลือ ๑ ใน ๓ ทำให้ต้นทุนลดลงและการใช้เครื่องหยอดทำให้ผลผลิตข้าวมีระเบียบเรียบร้อย คุณภาพข้าวออกมามีดี การปรับพื้นที่นาให้เรียบทำให้กระจายน้ำได้ดี ในฐานะที่ท่านเป็นผู้นำผู้บริหารกลุ่ม ต้องมองว่าสินค้าที่ผลิต ตลาดอยู่ที่ไหน ต้องการแบบไหนแล้วทำให้ตรงกับความต้องการก็จะมีปัญหาเรื่องการขาย การทำการเกษตรแบบถูกที่ถูกทาง ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย รวมกลุ่มกันแล้วใช้องค์ความรู้สมัยใหม่เข้ามาเติม ทำสินค้าเกษตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดจะทำให้เกษตรกรมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิมได้ และคาดหวังกับ Young smart farmer ให้เยอะๆ และให้กลับมาทำเกษตรที่บ้านตนเอง ไม่เพียงแต่ยกระดับมาตรฐานทางด้านเกษตรเท่านั้น แต่จะทำให้ครอบครัวเกิดความอบอุ่น อยู่ในชุมชน ทำการเกษตรให้มีรายได้เพียงพอกับการดำรงชีวิต

นโยบายเรื่องระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.) ทุกอำเภอ ซึ่งกำลังจะขยายออกไปทุกตำบล ให้ศูนย์ฯ นี้เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเกษตรกรในพื้นที่เป็นศูนย์ฯ ที่เชื่อมโยงระหว่างส่วนราชการกับตัวเกษตรกรอย่างแท้จริง ไม่ว่าเป็นเรื่องภูมิความรู้ ความช่วยเหลือของรัฐบาลหรือความต้องการของเกษตรกรผ่านศูนย์ฯ เพื่อให้รัฐบาลสามารถสนับสนุนให้ถูกต้อง ถูกที่และถูกคน

นโยบายสินค้าเกษตรปลอดภัย ตลาดต้องการสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ตัวอย่างเช่น สินค้าใน อตก. เป็นตลาดที่อยู่ใน ๑๐ อันดับแรกของโลก สินค้าขายได้ดีและมีราคาแพง คนซื้ออยากได้สินค้าดี ไม่มีสารตกค้าง ไม่มีสารเคมีเจือปน เกษตรอินทรีย์เป็นสินค้าที่ดีที่สุดแต่ไม่่ง่ายที่จะทำ ต้องมีความมุ่งมั่น ต้องรวมกลุ่มกันทำ ต้องยืนหยัด ๓ ปีแรกอาจจะยังไม่เห็นผล การผลิตสินค้าปลอดภัย เรียกว่า GAP ผู้บริโภคมั่นใจได้ว่าถ้าจะใส่สารเคมีก็ไม่มีสารตกค้าง ใส่สารเคมีเท่าที่จำเป็น ผลผลิตออกมาน่าบริโภค บริโภคแล้วดีต่อสุขภาพ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องสำคัญ การรวมกลุ่มต้องรู้จักการบริหารจัดการใช้จ่ายให้เหมาะสม ใช้เงินอย่างมีเหตุและผล เป็นประโยชน์ต่อการลงทุน

การทำการเกษตรแบบผสมผสานเพิ่มพูนรายได้ หรือทำให้เกิดความมั่นคงการดำรงชีวิตการเกษตร คือ การทำทฤษฎีใหม่ ในปี ๒๕๖๐ นี้จะทำทฤษฎีใหม่ทั้งประเทศ ๗๐,๐๐๐ แห่ง เพื่อถวายในหลวงรัชกาลที่ ๙ ขอเชิญชวนให้ทำทฤษฎีใหม่ จะทำให้สามารถลดรายจ่าย พึ่งพาตัวเองได้เป็นพื้นฐาน ไม่จำเป็นต้องใช้พื้นที่เยอะ (ทำเท่าที่จะใช้) ที่เหลือทำเกษตรตามอาชีพหลักของเรา สิ่งนี้จะทำให้เกิดความมั่นคงที่ฐานราก มีความเสี่ยงน้อยลง เมื่อราคาสินค้าเกษตรที่ทำอยู่ผันผวนก็จะลดปัญหาเพราะมีความมั่นคงแล้ว และเชิญชวนทุกกลุ่มให้ตั้งโครงการทฤษฎีใหม่ สำหรับเกษตรกรที่ปลูกข้าวอยู่แล้ว เมื่อเข้าสู่โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เกษตรกรไม่จำเป็นต้องปลูกข้าว และสามารถปลูกพืชอื่นได้

*****:*****